

Одновимірний масив

```
int mas[5];
```

Визначення масиву

Масив, це совокупність однотипних елементів, розташованих в пам'яті одним цілим фрагментом (куском). Тобто кожний наступний елемент, розташований відразу після попереднього.

Масиви бувають звичайні і динамічні. Для звичайних масивів необхідно на момент створення вказати кількість елементів. Розмір динамічних масивів можна вказати в момент роботи програми.

Спрощений синтаксис створення одновимірного масиву.

`тип ім'я_масиву[розмір] [= {значення1, значення2,....., значення N}] ;`

де `тип` – довільний тип;

`розмір` – ціла, додатня константа;

`= {значення1, значення2,....., значення N}` – ініціалізація;

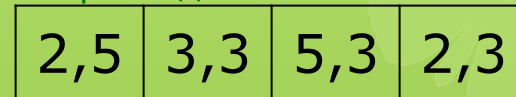
`[]` – те що взяте в ці дужки означає, що не обов'язково.

Приклади створення одновимірного масиву

```
int mas1[5]; // масив із пя'яти цілих елементів
```


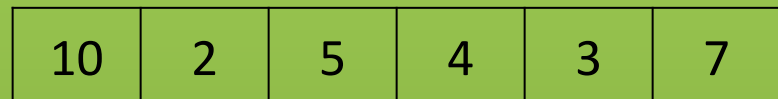
```
double mas2[4]={2.5, 3.3, 5.3, 2.3}; // масив із чотирьох дійсних елементів
```



```
int mas2[5]={10,2}; // масив із пя'яти цілих елементів перші елементи  
приймають значення відповідно 10 та 2 відповідно
```



```
int mas3[]={10, 2, 5, 4, 3, 7}; // розмір масиву визначить компілятор як 6  
// тобто по списку ініціалізації
```


Доступ до елемента масиву

Після створення масиву, є можливість «звернутися» до елемента масиву через індексацію (номер елемента у масиві). Індекс, це ціле число, яке визначає розташування елемента у масиві.

Індексація масиву розпочинається від нуля. Тому, якщо в масиві 5 елементів, початковий елемент з індексом нуль, останній, з індексом 4ри.

Синтаксис доступу до елемента масиву:

ім'я_масиву[індекс]

Доступ до елементів масиву виконується в двох напрямках:

- в режимі читання,
- в режимі запису (зміна елемента масиву).

Синтаксис «Режим читання»

змінна = ім'я_масиву[індекс];

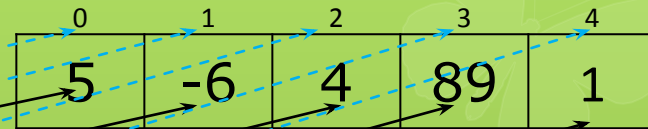
Синтаксис «Режим запису»

ім'я_масиву[індекс] = змінна;

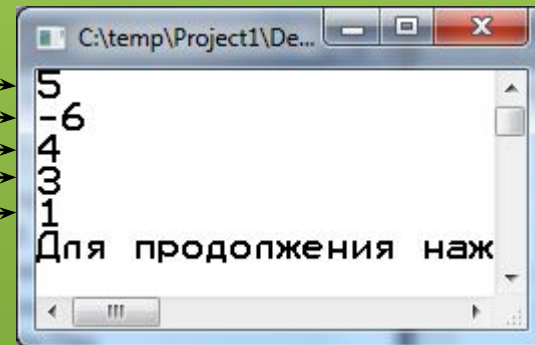
0	1	2	3	4	індекси
5	-6	4	3	1	елементи масиву

Приклад доступу до елементів масиву

```
#include<iostream>
#include<stdlib.h>
using namespace std;
int main()
{
int mas[5];
mas[0] = 5;
mas[1] = -6;
mas[2] = 4;
mas[3] = 3;
mas[4] = 1;
cout << mas[0] << endl;
cout << mas[1] << endl;
cout << mas[2] << endl;
cout << mas[3] << endl;
cout << mas[4] << endl;
system("pause");
return 0;
}
```


індекси
елементи масиву

Обхід усіх елементів масиву

Зазвичай обхід усіх елементів масиву виконується у циклі. Для цього необхідно створити цикл з деяким лічильником *i*, який прийме значення усіх можливих індексів елементів, тобто, якщо в масиві 5ть елементів, то *i* повине прийняти послідовно значення 0,1,2,3,4.

Якщо створити масив наступним чином

```
int mas[5];
```

тоді

```
int mas[i] - поточний елемент масиву
```

//заповнення деякого масиву розміру n у циклі

```
const int n = 5;
```

```
int mas[n];
```

```
for (int i = 0; i < n; ++i)
```

```
{
```

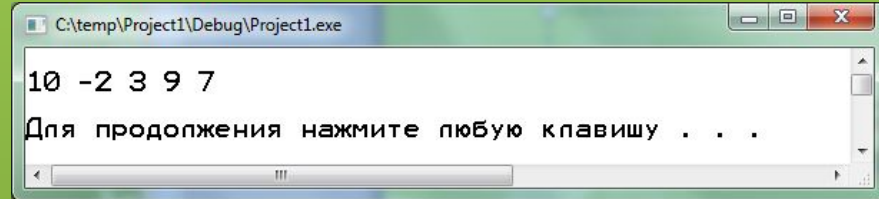
```
    mas[i] = деяке_значення;
```

```
}
```

Приклад

Створити масив цілих чисел та заповнити його випадковими елементами. Отриманий масив вивести на екран у рядок через пробіл

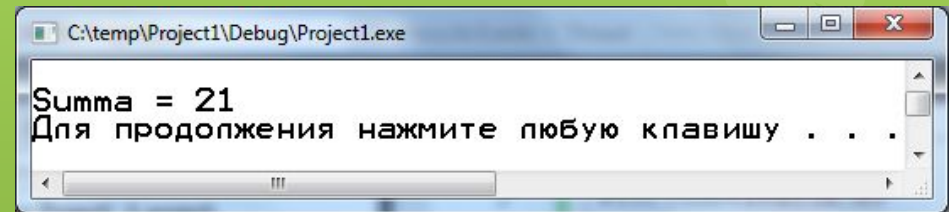
```
#include<iostream>
#include<stdlib.h>
using namespace std;
int main()
{
    const int n = 5;
    int mas[n];
    //заповнення масиву випадковими
    // числами від -10 до +10
    for (int i = 0; i < n; ++i)
    {
        mas[i] = rand() % 21 - 10;
    }
    cout << endl;
    //вивід масиву на екран
    for (int i = 0; i < n; ++i)
    {
        cout << mas[i] << " ";
    }
    cout << endl<<endl;
    system("pause");
    return 0;
}
```


Приклад 2

Знайти суму усіх елементів масиву

```
#include<iostream>
#include<stdlib.h>
using namespace std;
int main()
{
    const int n = 5;
    int mas[n] = {5, 3, 7, 2, 4};
    int s = 0;
    for (int i = 0; i < n; ++i)
    {
        s+=mas[i];
    }
    cout <<"\nSumma = " <<s << endl;
    system("pause");
    return 0;
}
```


The screenshot shows a Windows command prompt window titled "C:\temp\Project1\Debug\Project1.exe". The window contains the following text: "Summa = 21" followed by "Для продолжения нажмите любую клавишу . . .". The window has standard Windows window controls (minimize, maximize, close) in the top right corner and a scrollbar on the right side.

Знаходження екстремумів у масиві (min/max)

Головна ідея знаходження мінімально/максимального елементу масиву:

На першому кроці вважати, що початковий елемент мінімальний/максимальний.

Порівняти цей елемент з усіма іншими елементами масиву, якщо зустрінеться елемент менший/більший, чим зберігається, тоді перевизначити значення поточного мінімального/максимального.

Алгоритм знаходження значення мінімального (максимального) елемента масиву.

1) Створити змінну min/max в яку записати значення початкового елемента масиву $\text{min} = \text{mas}[0]$; $\text{max} = \text{mas}[0]$;

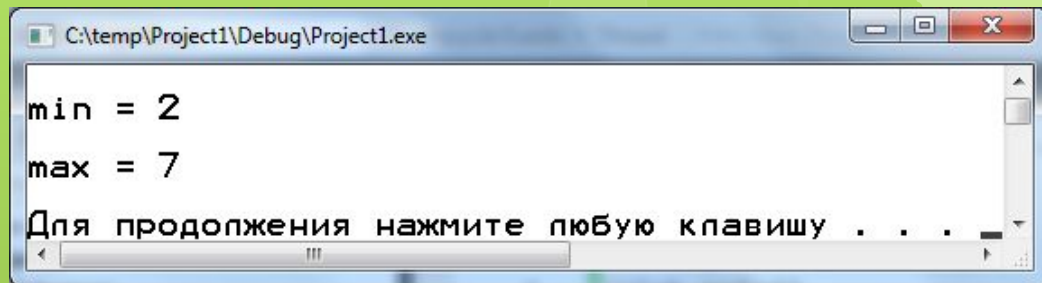
2) В циклі порівняти поточний елемент масиву $\text{mas}[i]$ з min/max.

Якщо зустрівся елемент менший/більший, тоді перевизначити min/max: $\text{min} = \text{mas}[i]$; $\text{max} = \text{mas}[i]$.

Приклад 3

Знайти мінімальний та максимальний елемент
одновимірного масиву

```
#include<iostream>
#include<stdlib.h>
using namespace std;
int main()
{
    const int n = 5;
    int mas[n] = {5, 3, 7, 2, 4};
    int min = mas[0];
    int max = mas[0];
    for (int i = 1; i < n; ++i)
    {
        if (mas[i] < min) min = mas[i];
        if (mas[i] > max) max = mas[i];
    }
    cout << "\nmin = " << min << endl;
    cout << "\nmax = " << max << endl << endl;
    system("pause");
    return 0;
}
```



```
C:\temp\Project1\Debug\Project1.exe
min = 2
max = 7
Для продовження натисніть будь-яку клавішу . . .
```

Знаходження індексу мінімального/максимального елемента

В попередньому прикладі було знайдено значення мінімального та максимального елементів, проте попередній алгоритм не надає інформації про те де вони розташовані. Наприклад, якщо поставити задачу поміняти місцями екстремуми, нам необхідно місце розташування (індекси) цих елементів.

Модифікуємо попередній алгоритм: будемо зберігати не значення мінімального/максимального, а їх індекси.

Якщо створити змінні i_{min}/i_{max} для зберігання індексів мінімального/максимального елемента, тоді

$mas[i_{min}]$ - поточний мінімальний

$mas[i_{max}]$ - поточний максимальний

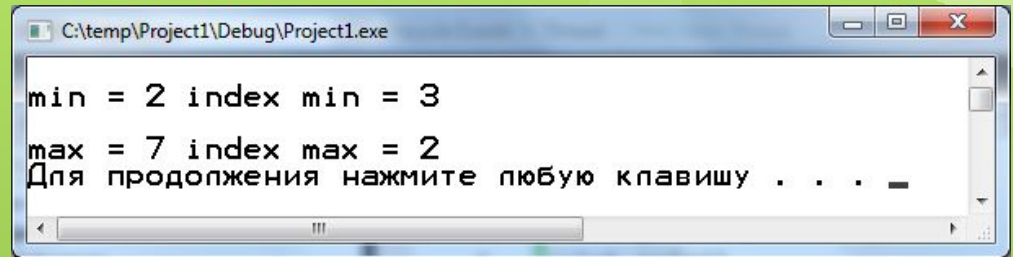
Алгоритм:

- 1) Створити змінну i_{min}/i_{max} в яку записати значення початкового індексу 0: $i_{min} = 0 / i_{max} = 0$
- 2) В циклі порівняти поточний елемент масиву $mas[i]$ з $mas[i_{min}]/mas[i_{max}]$.
- Якщо зустрівся елемент менший/більший, тоді перевизначити збережений індекс i_{min}/i_{max} : $i_{min} = i / i_{max} = i$.

Приклад 4

Знайти індекс мінімальний та максимальний елемент
одновимірного масиву

```
#include<iostream>
#include<stdlib.h>
using namespace std;
int main()
{
    const int n = 5;
    int mas[n] = {5, 3, 7, 2, 4};
    int imin = 0;
    int imax = 0;
    for (int i = 0; i < n; ++i)
    {
        if (mas[i] < mas[imin]) imin = i;
        if (mas[i] > mas[imax]) imax = i;
    }
    cout << "\nmin = " << mas[imin]
         << " index min = " << imin<<endl;
    cout << "\nmax = " << mas[imax]
         << " index max = " << imax << endl;
    system("pause");
    return 0;
}
```



```
C:\temp\Project1\Debug\Project1.exe
min = 2 index min = 3
max = 7 index max = 2
Для продолжения нажмите любую клавишу . . .
```

Знаходження адреси мінімального/максимального елемента

Розглянемо третій варіант знаходження мінімального/максимального елемента. На відміну від попереднього, будемо зберігати не індекс а адресу поточного мінімального/максимального.

Модифікуємо попередній алгоритм: будемо зберігати не значення мінімального/максимального, а їх адреси.

Якщо створити покажчики $pmin/pmax$ для зберігання адреси мінімального/максимального елемента, тоді

* $pmin$ - поточний мінімальний

* $pmax$ - поточний максимальний

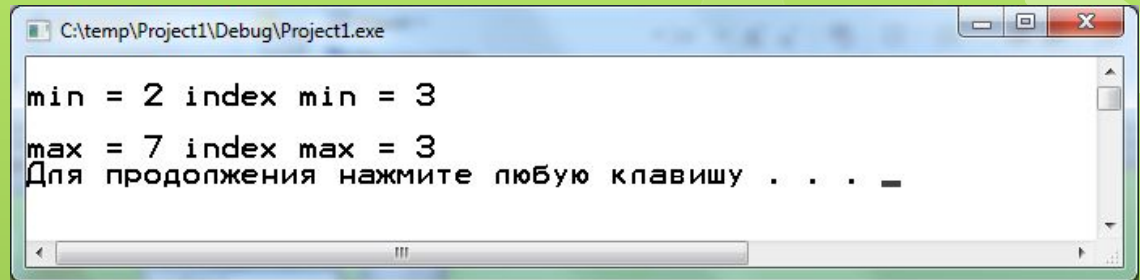
Алгоритм:

- 1) Створити покажчики $pmin/pmax$ в яку записати значення початкового індексу 0: $pmin = \&mas[0]$ / $pmax = \&mas[0]$
- 2) В циклі порівняти поточний елемент масиву $mas[i]$ з * $pmin$ / * $pmax$.
- Якщо зустрівся елемент менший/більший, тоді необхідно зберегти нові адреси $pmin/pmax$: $pmin = \&mas[i]$ / $pmax = \&mas[i]$.

Приклад 5

Знайти адреси мінімального та максимального елементів
одновимірного масиву

```
#include<iostream>
#include<stdlib.h>
using namespace std;
int main()
{
    const int n = 5;
    int mas[n] = { 5, 3, 7, 2, 4 };
    int* pmin = &mas[0]; //int* pmin = mas;
    int* pmax = &mas[0];
    for (int i = 0; i < n; ++i)
    {
        if (mas[i] < *pmin) pmin = &mas[i]; // = mas+i;
        if (mas[i] > *pmax) pmax = &mas[i]; // = mas+i;
    }
    cout << "\nmin = " << *pmin
        << " index min = " << pmin-mas << endl;
    cout << "\nmax = " << *pmax
        << " index max = " << pmin-mas << endl;
    system("pause");
    return 0;
}
```



```
C:\temp\Project1\Debug\Project1.exe
min = 2 index min = 3
max = 7 index max = 3
Для продолжения нажмите любую клавишу . . . _
```

Сортування одновимірного масиву

Критерій відсортованості масиву: Масив вважається відсортованим, якщо для любых його сусідів виконується вибраний критерій.

Наприклад, якщо кожний наступний елемент буде більший за попередній то масив буде відсортований за зростання, наприклад, - 9 -5 3 5 7 89.

Усі алгоритми сортування включають в себе дві загальні процедури:

- 1) Порівняння деяких двох елементів із масиву
- 2) Якщо для вибраних елементів не виконується критерій сортування, необхідно їх переставити місцями.

Порівняння та перестановка елементів виконується до тих пір, поки для усіх елементів масиву не виконається «Критерій відсортованості масиву».

Кількість порівнянь, та які елементи необхідно порівнювати залежить від вибраного алгоритму сортування.

Розглянемо найпростіший алгоритм: Метод бульбашки

Сортування одновимірного масиву методом «бульбашки»

Головна ідея алгоритму методи бульбашки включає в себе дві процедури

- 1) «Порівняння усіх сусідів»
- 2) Повторення процедури «Порівняння усіх сусідів» $n-1$ раз, де n – кількість елементів у масиві

Тепер розглянемо з чого складається «Порівняння усіх сусідів»

Алгоритм «Порівняння усіх сусідів», на прикладі сортування за зростання (Критерій відсортованості: Наступний елемент повинен бути менший від поточного)

По парно порівнюємо усі елементи у масиві, якщо поточний елемент $mas[i]$, тоді наступний елемент $mas[i+1]$.

- 1) Порівнюємо $mas[i+1] < mas[i]$
- 2) Якщо нерівність 1) не виконується міняємо ці елементи місцями.

Приклад 5

Відсортувати одновимірний масив методом бульбашки

```
#include<iostream>
#include<stdlib.h>
using namespace std;
int main()
{
    const int n = 5;
    int mas[n] = { 5, 3, 7, 2, 4 };
    for (int k = 0; k < n-1; ++k) //повторення порівняння усіх сусідів
    for (int i = 0; i < n-1-k; ++i)//процедура порівняння усіх сусідів
    {
        if (mas[i + 1] < mas[i])
        { //перестановка елементів за правилом трьох стаканів
            int c = mas[i + 1];
            mas[i + 1] = mas[i];
            mas[i] = c;
        }
    }
    //виведення результату на екран
    for (int i = 0; i < n; ++i)
    {
        cout << mas[i] << " ";
    }
    cout << endl;
    system("pause");
    return 0;
}
```


The screenshot shows a Windows command prompt window titled "C:\temp\Project1\Debug\Project1.exe". The output of the program is displayed as follows:

```
2 3 4 5 7
Для продолжения нажмите любую клавишу . . .
```